

OSAM NORVEŠKIH PESAMA

Kles Jil

PESNIK SLAVI LJUBAV DIERDREA I NAISI I PRIČA O SVOM STRAHU

Deirdre i Naisi su živeli sedam
Godina, i nijedna teška nereč ne pade
Međ' njima; jer je njihova strast
Bila neustrašiva i telesno lepa

Kao životinjska. A na kraju našli su smrt
Zajedničku. Ali mi koji poznajemo
Tu strast i znamo da je izgorela
Sama u sebi, u ludilu, kada je žar

U telu jednog prošao,
Mi znamo da su Deirdre i Naisi
Izabrali da umru oni umesto svoje ljubavi
I tako stvorili enorman presedan.

I otiđoše u smrt bez žaljenja.
Voljena! Za manje od sedam dana
Rekosmo jedno drugom teške reči
I lečismo duboke rane novim ranama,

I mada je naša strast bila lepa
I telesna kao u divljih zveri;
Ali ne neustrašiva;
Jer smo živeli u svetu
Mučenika, u bolu, i promuklo stenjanje

Postade samo od sebe teška reč
Od bespomoćnog užasa zbog tebe,
Draga, da bi mogla otići
Ili da bi se tvoja strast mogla ohladiti.

ODBEGLA MLADOST

Odbegla mladost!
Za petama su joj,
Love je zajapureni
Hrtovi sa zvoncima oko vratova.

Veliki Lovac
Na zadatku
Pomno ispituje, i hladnokrvno,
Mirno, svoje ruke.

ŽIVOT U BEKSTVU

Uvek u bekstvu! Ti hladnokrvni prozorski
Senzualisto. – Da,
Ništa: dete u igri, čija vika,

Tanak glas jedne večeri u aprilu,
Šunja ti se u um; daleke zene,
Čije zrelo promišljeno bledilo

Ispod drveća, divlje i panično te šiba
Bespomoćnog; ništa od toga
Ne može zaustaviti tvoj beg u tamu

Marselj, luka rudara,
Luka Psihe, Anime, gde ona, uzaludno
Umorno – opijeno – letargično
Kao gasna lampa jedne tihe, pozne noći
Treperi na granici života i smrti,
Sjajno bleđa, dolazeći ti u susret.

Da, dolazim!
Vlažne, pozne večeri
Divlje osluškuješ
Krik papirnih vrpca,

I veo puta
Kiše što lije

Hita u bujicama
Preko tvog pogleda.
Drhtiš!
Pesma matrozâ
Prolazi žurno
Neustrašivo pozvana

Kao rekvijem
Jednom životu
Življenom – tako da kažemo –
Na veresiju

I prekinutom bekstvom;
Uvek u bekstvu
Čuješ sada sekunde

Grme kao šljunak
Sa zajedničkog puta
Kovitlaju se iznad
Prividno mrtvog groba.

Blaga belina jezera i hladnjikav
Dah vlage u široko otvorenu maršrutu
Čiji se dahtaj vidi u slabom trzaju i stenjanju
Iz tupog – i zapenušanog mora – smrznuto
Bledilo preko tvog čela i miran
Dah pomeraju nepokretnost senki
i usamljene krike – krike u snu dvoje zaljubljenih,
Iz večne nostalgije tela.

Kles Jil (Claess Gill, 1910 - 73), objavio ukupno trideset četiri pesme u dve zbirke ***Fragment magičnog života*** (Fregment av et magisk liv), 1939. i ***Reči u gvožđu*** (Ord i jaern), 1942. godine. U početku odbijen kao «bizaran», danas se smatra jednim od utemeljivača norveškog modernizma. Za života postao mitska ličnost, zahvaljujući stalnim obećanjima da će objaviti nove pesme, i svom burnom životu u kojem je bio popularan pozorišni glumac. Na uticaj Jejsa i Malarmeaa ukazuju kritičari.